

8 ΜΑΡΤΗ 2019: ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΜΑΖΙΚΟΥΣ ΜΑΧΗΤΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΜΕ ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

Γράφει η **Βούλα Τάκη***

Εδώ και σχεδόν μια δεκαετία όλες οι κυβερνήσεις σε συνεργασία με ΕΕ – ΕΚΤ – ΔΝΤ, με πολιορκητικό κριό το δημόσιο χρέος, έβαλαν σε εφαρμογή το πιο βάρβαρο πρόγραμμα αναδιανομής εισοδήματος σε βάρος των εργαζομένων και σε όφελος μιας μειοψηφίας επιχειρηματιών, τραπεζιτών και εφοπλιστών. Δε δίστασε να εκποιήσει τις ζωές και το μέλλον της εργαζόμενης κοινωνίας, να περικόψει μισθούς, να προχωρήσει στις ιδιωτικοποιήσεις, να καταργήσει θέσεις εργασίας. Στο όνομα αυτού του χρέους η κοινωνία γνωρίζει πραγματική συρρίκνωση όλων των συλλογικών και κοινωνικών της κατακτήσεων.

Στις σημερινές συνθήκες της οικονομικής κρίσης με την αντιεργατική-αντιλαϊκή αυτή επίθεση των μέτρων των κυβερνήσεων και της τρόικας οι γυναίκες, και ιδιαίτερα οι Μονογονεϊκές οικογένειες και οι μετανάστριες αλλά και τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, βρίσκονται σε ακόμη δεινότερη θέση τόσο στον εργασιακό τομέα όσο και στην απλή καθημερινότητά τους.

Στα ήδη οξυμένα προβλήματα των γυναικών στην οικογένεια, στην εργασία και στην κοινωνία – απόρροια των νεοφιλελεύθερων πολιτικών που ακολουθήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια – έρχονται να προστεθούν και νέα, καθώς οι γυναίκες πλήττονται άμεσα λόγω των πολλαπλών τους ρόλων. Τα πρώτα θύματα της κρίσης είναι οι γυναίκες: είναι οι πρώτες που απολύονται, οι τελευταίες που προσλαμβάνονται, οι πρώτες που νιώθουν τα πρόσθετα οικονομικά οικογενειακά βάρη, τα συνήθη θύματα της βίας στο σπίτι, στην εργασία, στο δρόμο.

Στον τομέα της εργασίας:

Συγκεκριμένα, οι δείκτες για τις γυναίκες στην Ελλάδα – ιδιαίτερα για τις νεότερες – είναι οι χειρότεροι σε όλη την Ευρώπη στα ποσοστά της ανεργίας, στις ελαστικές σχέσεις εργασίας, στις απολύσεις, στο ύψος των μισθών και των συντάξεων κ.λ.π. **Τα ποσοστά της**

ανεργίας στις γυναίκες (σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Eurostat που στην πραγματικότητα είναι πολύ περισσότερο) είναι **29%** και στις νέες γυναίκες είναι πάνω από **63%**. Σύμφωνα με τα στοιχεία του **ΟΑΕΔ** για το Σεπτέμβριο του 2018, το ποσοστό των εγγεγραμμένων **μακροχρόνιων ανέργων είναι για τις γυναίκες 64,5%** και τους άνδρες 35,95% (Από τον Οκτώβριο του 2018 οι άνεργοι έσπασαν ξανά το φράγμα του 1 εκ. φτάνοντας το αρνητικό ρεκόρ τον Δεκέμβριο του 2018 του 1.116.816).

Όσον αφορά τις **απολύσεις**, εκτός του ότι οι γυναίκες είναι οι πρώτες που απολύονται, **ακόμα και οι έγκυες γυναίκες μπορούν πλέον να απολύονται «νόμιμα» από τους εργοδότες σύμφωνα με απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ (2/2018)** επιβεβαιώνοντας έτσι το αποκρουστικό πρόσωπο της αντεργατικής πολιτικής της ΕΕ και τη μέγιστη υποκρισία που εμφανίζεται ως δήθεν προστάτης των κοινωνικών δικαιωμάτων, της μητρότητας και των πιο «ευάλωτων».

Συγκεκριμένα, πριν λίγους μήνες, δικαστήριο δικαίωσε την εργοδοσία για υπόθεση απόλυσης εγκύου στα Χανιά, επειδή “εκτελούσε πλημμελώς τα καθήκοντά της”. Μία έγκυος γυναίκα απολύθηκε από τη “Γιώτης”, επειδή, σύμφωνα με καταγγελίες συνδικαλιστών, η εταιρεία ισχυρίστηκε πως ως μητέρα θα έχει πολλές υποχρεώσεις, που θα την οδηγήσουν σε πιθανές απουσίες από την εργασία. Δε δίστασε μάλιστα να ομολογήσει πως προτιμά να προσλάβει μια νεότερη εργαζόμενη με μικρότερες απολαβές, καθώς η απολυμένη δούλεψε 10 χρόνια στην επιχείρηση.

Είναι γνωστό ότι πολλές είναι οι επιχειρήσεις που ρωτάν - παράνομα - τις νέες γυναίκες σε συνεντεύξεις αν σκοπεύουν να μείνουν έγκυες ή τις βάζουν να υπογράφουν ακόμα και σχετικές διαβεβαιώσεις, καθιστώντας τη μητρότητα από δικαίωμα σε διαβατήριο ανεργίας, χωρίς να υπάρχει καμία κρατική παρέμβαση.

Η εργασία των γυναικών έχει μετατραπεί σε δουλεία:

Εξευτελιστικές αμοιβές, χωρίς ασφάλιση, με μεταχείριση που περιέχει βία, απειλές, σεξουαλική παρενόχληση και απαράδεκτες έως και θανατηφόρες συνθήκες εργασίας, αλλά και με τις απολύσεις, τις απειλές ή ακόμα και τις επιθέσεις σε συνδικαλίστριες.

Με τις μνημονιακές πολιτικές και τις μειώσεις στους μισθούς και τις συντάξεις αυξάνουν τη διαφορά στους μισθούς ανάμεσα στα 2 φύλα.

Στην ΕΕ οι διαφορές μεταξύ των φύλων όσον αφορά τις αμοιβές εξακολουθούν να είναι

σημαντικές με ποσοστό 16,1 %, όπως και οι διαφορές στις συντάξεις, οι οποίες ανέρχονται στο ανησυχητικό ποσοστό 40,2 %. Στην Ελλάδα, η διαφορά των συνολικών αποδοχών μεταξύ των δύο φύλων φτάνει το 45,2%, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται στο 41,1%

Η διαφορά των συνολικών αποδοχών μεταξύ των δύο φύλων είναι η διαφορά μεταξύ των μέσων ετήσιων αποδοχών μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Επίσης, η απορρύθμιση της αγοράς εργασίας στην πράξη διευρύνει τις μισθολογικές ανισότητες φύλου

Μεγάλο είναι το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες με τις άδειες μητρότητας όπου όταν μετά την άδεια επιστρέφουν στην εργασία τους πολλές φορές τους βάζουν σε κατώτερη θέση και φυσικά με μειωμένο μισθό. Το ίδιο ισχύει και με τις γονικές άδειες.

Οι γυναίκες συχνά εργάζονται σε εργασίες λιγότερο επιθυμητές, πιο πρόσκαιρες, τις πλέον ανασφάλιστες. Συνήθως, ημιαπασχολούνται και βλέπουν καθημερινά την ήδη χαμηλή αγοραστική τους δύναμη να μειώνεται περισσότερο. Παράλληλα, γνωρίζουμε πολύ καλά, ότι στις μονογονεϊκές οικογένειες οι γυναίκες είναι αυτές που σηκώνουν το βάρος των εξόδων για το φαγητό, την υγεία και την εκπαίδευση των παιδιών. Η μείωση της αγοραστικής δύναμης των γυναικών επηρεάζει άμεσα τα παιδιά.

Η μείωση της αγοραστικής τους δύναμης έχει άμεση επίπτωση στην ψυχική και σωματική τους υγεία. Το 2013 η κατάθλιψη ανέρχονταν στις γυναίκες στο 15,6 %, ενώ στους άνδρες στο 9%

Η καθημερινή αβεβαιότητα των συνταξιούχων γυναικών είναι ακόμη πιο έντονη. Λόγω της άνισης αμοιβής σ' όλα τα προηγούμενα χρόνια, δεν μπορούν να έχουν μια αξιοπρεπή σύνταξη και όλο και περισσότερο ζουν την κόλαση των απογυμνωμένων από κάθε αξιοπρέπεια γερατειών, ενώ έχουν περάσει μια ολόκληρη ζωή δουλεύοντας.

Εφιαλτικές διαστάσεις καταλαμβάνει η αδήλωτη εργασία – η μαύρη ανασφάλιστη εργασία – αυτά τα χρόνια της οικονομικής κρίσης. Αδήλωτη εργασία συναντάμε κυρίως στους χώρους εστίασης, στις επιχειρήσεις φασόν, στην καθαριότητα, στον τομέα υπηρεσιών φροντίδας, στις οικιακές βοηθούς, στα κομμωτήρια, στην αγροτική εργασία, κ. ά. Ένα μεγάλο ποσοστό των μεταναστριών εργάζονταν τα προηγούμενα χρόνια στους περισσότερους από τους παραπάνω τομείς και βρίσκονται σήμερα στα χρόνια της κρίσης να έχουν χάσει τη δουλειά τους ή να αναγκάζονται οι ίδιες να πληρώνουν τα ένσημά τους, από τον ελάχιστο μισθό αντί

των εργοδοτών για να μην χάσουν τη δουλειά τους και την άδεια παραμονής.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, είναι ξεκάθαρο ότι το δημόσιο χρέος και τα μνημονιακά μέτρα λιτότητας δεν είναι καθόλου ουδέτερα απέναντι στο φύλο. Το αντίθετο, **στοχεύουν στην εξαθλίωση της γυναικείας μερίδας του πληθυσμού και στην ένταση της ανισότητας μεταξύ των 2 φύλων**. Θέλουν ένα γυναικείο πληθυσμό φτωχό, άρρωστο, άνεργο, φιμωμένο, που θα παρέχει όπως μπορεί τη δωρεάν εργασία του, εξυπηρετώντας, με τον τρόπο αυτό, τα συμφέροντα του κεφαλαίου και της ΕΕ.

Η βίαιη αυτή επίθεση μέσω των μέτρων απέναντι στις γυναίκες δεν εξαντλείται μόνο στον τομέα της απασχόλησης. Οι γυναίκες δέχονται πρώτες τις επιπτώσεις της οικονομικής συρρίκνωσης στη χρηματοδότηση της πολιτικής και κοινωνικής προστασίας. Η διάλυση του κράτους πρόνοιας και οι ιδιωτικοποιήσεις σχεδόν στο σύνολο των δημόσιων υπηρεσιών (δημόσιοι βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί, φύλαξη παιδιών, φροντίδα στο σπίτι για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία, κλπ) έχει τραγικές συνέπειες για τις γυναίκες και τις δυνατότητες που έχουν να βρουν δουλειά ή και να παραμείνουν σ' αυτήν που έχουν έτσι ώστε να είναι ενεργά ανεξάρτητα οικονομικά άτομα.

Καταργούν κατακτήσεις ολόκληρου αιώνα! Θέλουν να γυρίσουν τις γυναίκες πίσω στο σπίτι, στην εξάρτηση και την υποταγή! Στη «σίγουρη» σιωπή...

Εκτός αυτής της βίαιης, άμεσης επίθεσης, οι γυναίκες είναι οι πρώτες που δέχονται και τις «άρρητες» επιπτώσεις αυτής της οικονομικής κρίσης με το να είναι οι πρώτες που εισπράττουν όλη αυτήν τη διαρκώς αυξανόμενη βία που γεννά η ανασφάλεια, η φτώχεια, τα καθημερινά αδιέξοδα και που εκφράζεται τόσο στην κοινωνία όσο και στις προσωπικές σχέσεις. Και είναι πλέον ορατό ότι οι γυναίκες είναι τα πρώτα θύματα αυτής της βίας που σήμερα φτάνει να παίρνει έως και ακραίες μορφές.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες μέσω των δελτίων των ΜΜΕ της διαρκώς αυξανόμενης ενδοοικογενειακής βίας (ξυλοδαρμοί και σεξουαλικές κακοποιήσεις,) αλλά και των γυναικοκτονιών, των βιασμών και της επικίνδυνα ανεξέλεγκτης κατάστασης του τράφικινγκ.

87.000 γυναίκες σε όλον τον κόσμο δολοφονήθηκαν από πρόθεση μέσα στο 2017 (μία στις δύο δολοφονήθηκε από ερωτικό σύντροφο ή συγγενή)

13 εκατομμύρια γυναίκες στην ΕΕ έχουν δεχθεί σωματική βία μέσα σ' ένα χρόνο ενώ 3.700.000 έπεσαν θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, με την Ελλάδα να κατέχει την 3η

θέση...

Από τις 11/3/11 έως 16/11/16 η Τηλεφωνική Γραμμή SOS 15900 δέχθηκε **26.548 κλήσεις και 346 ηλεκτρονικά μηνύματα**. Το 81% των κλήσεων αφορούσαν περιπτώσεις έμφυλης βίας. Από τις κλήσεις που αφορούσαν σε καταγγελίες των ίδιων των κακοποιημένων γυναικών το 83% αφορούσαν σε ενδοοικογενειακή βία, και οι περισσότερες γυναίκες ήθελαν ψυχοκοινωνική υποστήριξη.

Θύμα της βίας μπορεί να είναι οποιαδήποτε γυναίκα. **Όμως, σε δυσμενέστερη θέση είναι οι άνεργες, οι επισφαλώς εργαζόμενες και γενικά οι φτωχές γυναίκες και οι μετανάστριες, που κινδυνεύουν περισσότερο γιατί δεν έχουν τη δυνατότητα της οικονομικής ανεξαρτησίας και της κοινωνικής στήριξης ή φοβούνται περισσότερο να μιλήσουν.**

Όλα τα προηγούμενα χρόνια σαν Χώρος αλληλεγγύης γυναικών στη Θεσσαλονίκη (ΧΑΓ) – στον οποίο συμμετέχω – τόσο στην Ελλάδα όσο και σε συναντήσεις με κινήματα στο εξωτερικό έχουμε θέσει το θέμα που αφορά **στις γυναίκες πρόσφυγες που ταξιδεύουν μόνες τους και τα ασυνόδευτα παιδιά**. Τόσο οι εκθέσεις διεθνών οργανισμών όσο και προσωπικές μαρτυρίες αναφέρονται σε καταγγελίες για σεξουαλική εκμετάλλευση, βιασμούς, ξυλοδαρμούς μέχρι και εξαφανίσεις. Ιδιαίτερα τώρα που έχουν φυλακίσει τους πρόσφυγες στα στρατόπεδα και τους έχουν αποκόψει από τα κινήματα και τον αστικό ιστό, πιστεύουμε ότι πρέπει με κάθε τρόπο να παρακολουθούμε και να αντιδράμε κινηματικά γι αυτό το θέμα.

Με το βάθεμα της κρίσης, την κατάργηση όλων των εργασιακών αλλά και κοινωνικών δικαιωμάτων, την αρπαγή της λαϊκής περιουσίας μέσω των πλειστηριασμών, τις διακοπές ρεύματος και νερού σε χιλιάδες νοικοκυριά μακροχρόνιων ανέργων, την αυξανόμενη καταστολή και χρήση βίας από την πλευρά του κράτους για την επιβολή αυτών των μνημονικών πολιτικών, βλέπουμε ότι έχουν οδηγήσει σταδιακά μία κοινωνία σε κατάσταση σοκ όπου καθημερινά τμήματά της συντηρητικοποιούνται και οδηγούνται σε ρατσιστικές εκφράσεις/επιθέσεις ενάντια σε άλλες κοινωνικές ομάδες όπως σε μετανάστες/στρίες, άτομα διαφορετικού σεξουαλικού προσανατολισμού, διαφορετικής θρησκείας κ.λ.π.

Με βάση όλα τα παραπάνω και περιγράφοντας σύντομα την πραγματικότητα των γυναικών στα χρόνια της κρίσης που διαρκώς χειροτερεύει, θα πρέπει η 8 Μάρτη να είναι η αφετηρία για:

- Να μπουν ψηλά στην ατζέντα των διεκδικήσεων των σωματείων/συνλόγων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα τα αιτήματα των γυναικών, μεταναστριών, ΛΟΑΤΚΙ ατόμων και σε συνεργασία με τα κινήματα/συνλογικότητες να οργανώνονται κοινές δράσεις ενάντια στην έμφυλη καταπίεση/ διαχωρισμό/ ανισότητα/ βία, σεξισμό.
- Κάθε σωματείο, σύλλογος, συνλογικότητα να καταγράψουν τα προβλήματα των γυναικών με στόχο πέρα από την γνώση της κατάστασης, να έρθουν σε επαφή και να μιλήσουν με όσο το δυνατόν περισσότερες γυναίκες, μετανάστριες, πρόσφυγες, ΛΟΑΤΚΙ άτομα. Είναι σημαντικό σ' αυτά τα χρόνια της βαρβαρότητας να νιώθουν ότι μπορούν κάπου να μιλήσουν, να στηριχθούν, να πάψουν να φοβούνται και να μάθουν ότι συνλογικά μπορούν να διεκδικήσουν τη λύση των προβλημάτων τους.
- Με εξορμήσεις στους χώρους δουλειάς και στους δρόμους να καλέσουμε όλες και όλους σε μια μαζική και αγωνιστική συμμετοχή στις συγκεντρώσεις και τις πορείες που οργανώνονται στις 8 ΜΑΡΤΗ

ΚΑΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ!!!!

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ!!

* Η Β. Τάκη είναι διδάκτορας ΠΤΔΕ ΑΠΘ σε θέματα φύλου. Συμμετέχει στο Χώρο Αλληλεγγύης Γυναικών Θεσσαλονίκης